

30.6.2026

Dnro 2081/03.04.04.04.27/2024

Asia Varhaiskasvatusmaksujen korvaamista koskeva hallintoriita-asia

Hakijat Jyväskylän kaupunki
Hankasalmen kunta
Joutsan kunta
Jämsän kaupunki
Keuruun kaupunki
Laukaan kunta
Muurame kunta
Saarijärven kaupunki
Virtain kaupunki
Viitasaaren kaupunki
Äänekosken kaupunki

Vastaaja Keski-Suomen hyvinvointialue

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Hallinto-oikeuden on vahvistettava, että Keski-Suomen hyvinvointialue on velvollinen maksamaan tekemillään päätöksillä avohuollon tukitoimena tai sijaishuoltoon sijoitettujen tai jälkihuollossa olevien lasten varhaiskasvatuksen palveluista ja tukitoimista kunnille ajalla 1.1.–31.12.2023 aiheutuneet kustannukset. Keski-Suomen hyvinvointialue on velvoitettava korvaamaan hakijakunnille kustannukset täysimääräisesti.

Keski-Suomen hyvinvointialue on velvoitettava korvaamaan hakijakunnille oikeudenkäyntimaksut ja muut oikeudenkäyntikulut.

Perustelut

Sijoitettuna olevan lapsen varhaiskasvatuksesta aiheutuneet kustannukset eivät kuulu kyseisen palvelun tuottavalle kunnalle, jollei se itse ole sijoitetun lapsen kotikunta. Vuonna 2023 voimassa olleen lastensuojelulain mukaan ne kuuluvat sijoittajahyvinvointialueelle ja vuoden 2024 alusta voimaan tulleen lastensuojelulain mukaan sijoitetun lapsen kotikunnalle. Neuvotteluista huolimatta Keski-Suomen hyvinvointialue ei suostu maksamaan kustannuksia. Lakeja ei

kuntien näkemyksen mukaan voida noudattaa takautuvasti. Suomen Kuntaliitto ry ja Hyvil Oy ovat ilmaisseet kantansa voimassa olevan sääntelyn osalta niin, että kunnat ovat vuoden 2023 osalta oikeutettuja laskuttamaan hyvinvointialueita, kuten laissa vuonna 2023 määritellään. Useat hyvinvointialueet ovat toimineet etujärjestönsä Hyvil Oy:n kannan ja lainsäädännön mukaisesti vuonna 2023.

Selitykset

Keski-Suomen hyvinvointialue on antamassaan selityksessä vaatinut hakemuksen hylkäämistä kokonaisuudessaan. Hyvinvointialueesta annettu laki ei sisällä säännöksiä siitä, että hyvinvointialueelle voitaisiin edes kunnan ja hyvinvointialueen välisellä sopimuksella siirtää järjestämis- tai rahoitusvastuuta kunnan lakisääteisistä tehtävistä. Koska varhaiskasvatus on kunnan järjestämisvastuulla oleva lakisääteinen tehtävä, johon kunnat ovat saaneet myös laskennallisen rahoituksen, ei näihin liittyvää järjestämis- tai rahoitusvastuuta voida osoittaa hyvinvointialueelle. Lastensuojelun kustannuksiksi voidaan lukea ainoastaan sellaiset varhaiskasvatuslain mukaisen tavanomaisen varhaiskasvatuksen ohittavat tukitoimet, joita lastensuojelu järjestää sijoitetulle lapselle lastensuojelun tukitoimena. Näistä kustannuksista Keski-Suomen hyvinvointialue myös lakisääteisesti vastaa ja on vastannut.

Hakijat ovat antaneet vastaselityksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu ja perustelut

Hallinto-oikeus hylkää hakemuksen ja vaatimuksen oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Hyvinvointialueesta annetun lain 6 §:n mukaan hyvinvointialue järjestää sille lailla säädetty tehtävät. (---)

Saman lain 8 §:n 1 momentin mukaan hyvinvointialue voi sopimuksen perusteella hoitaa sellaisia kuntien tehtäviä, joita ei ole laissa erikseen säädetty kunnan tehtäväksi.

Lastensuojelulain 16 a §:n 1 momentin mukaan lastensuojelun kustannuksista vastaa hyvinvointialue, jonka alueella lapsen kotikunta on, ellei muualla laissa toisin säädetä.

Lastensuojelulain 16 b §:n (610/2022) 1 momentin mukaan hyvinvointialueen, jossa lapsi tai nuori on avohuollon tukitoimena tai sijaishuoltoon sijoitettuna taikka jälkihuollossa (sijoitushyvinvointialue), on järjestettävä yhteistyössä 16 §:n 1 momentin tai 17 §:n mukaan vastuussa olevan hyvinvointialueen (sijoittajahyvinvointialue) sekä lapsen tai nuoren sijoituspaikan sijaintikunnan

ja jälkihuollossa olevan lapsen tai nuoren asuinkunnan kanssa lapselle tai nuorelle hänen huollon tai hoidon tarpeensa edellyttämät palvelut ja tukitoimet. Järjestetyistä palveluista ja tukitoimista aiheutuneet kustannukset sijoitushyvinvointialue sekä lapsen tai nuoren sijoituspaikan sijaintikunta ja jälkihuollossa olevan lapsen tai nuoren asuinkunta on oikeutettu perimään sijoittajahyvinvointialueelta.

Saman pykälän 2 momentin mukaan lapsen tai nuoren sijoituspaikan sijaintikunnan ja jälkihuollossa olevan lapsen tai nuoren asuinkunnan velvollisuudesta järjestää varhaiskasvatus säädetään varhaiskasvatuslaissa.

Vuoden 2023 loppuun saakka voimassa olleen varhaiskasvatuslain 6 §:n 1 momentin (540/2018) mukaan kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta lapselle, jonka kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta kyseinen kunta on.

Saman pykälän 2 momentin mukaan kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta lapselle, joka asuu kunnassa huoltajiensa työn, opiskelun, sairauden tai vastaavien syiden vuoksi, vaikka lapsella ei ole Suomessa kotikuntaa tai lapsen kotikunta on kotikuntalain perusteella toinen kunta.

Saman pykälän 3 momentin mukaan kiireellisissä tapauksissa tai olosuhteiden muutoin niin vaatiessa kunnan on huolehdittava varhaiskasvatuksen järjestämisestä muullekin kunnassa oleskelevalle lapselle kuin kunnan asukkaalle.

Varhaiskasvatuslain 60 §:n 1 momentin mukaan kunnan tämän lain nojalla järjestämään toimintaan sovelletaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annettua lakia.

Asian arviointi ja hallinto-oikeuden johtopäätökset

Varhaiskasvatus on varhaiskasvatuslain 6 §:n ja 60 §:n säännösten mukaan kunnan järjestämisvastuulla oleva kunnan lakisääteinen tehtävä, johon lapsen kotikunta saa varhaiskasvatuksen järjestämisestä sille peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain mukaisen laskennallisen rahoituksen. Varhaiskasvatus ei ole hyvinvointialueen järjestämisvastuulla oleva palvelu. Keski-Suomen hyvinvointialue ei ole saadun selvityksen mukaan ottanut sopimukseen perustuen tai muutoin varhaiskasvatuksesta aiheutuneita kustannuksia vastatakseen. Näin ollen vuoden 2023 loppuun saakka voimassa ollut lastensuojelulain 16 b §:n 1 momentti, jonka mukaan lapsen sijoituspaikan sijaintikunta on oikeutettu perimään sijoittajahyvinvointialueelta järjestetyistä palveluista ja tukitoimista aiheutuneet kustannukset, ei tule tässä asiassa sovellettavaksi. Keski-Suomen hyvinvointialue ei siten ole hakemuksessa esitetyillä perusteluilla kustannusvastuussa lastensuojelulain nojalla avohuollon tukitoimena tai sijaishuoltoon sijoitettujen tai jälkihuollossa olevien lasten varhaiskasvatuksen palveluista ja tukitoimista aiheutuneista kustannuksista 1.1.–31.12.2023. Kuntaliitto ry:n ja Hyvil Oy:n tulkinnalla tai sillä, miten muut hyvinvointialueet ovat tilanteessa mahdollisesti menettelleet, ei ole oikeudellista merkitystä asiassa. Näin ollen hakemus on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

Asian ratkaisu huomioon ottaen ei ole kohtuutonta, että hakijat joutuvat itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 95 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valituslupa.

Valitusosoitus on liitteenä (hallintovalitus, valituslupa).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Esittelijäjäsen Sari Laakkonen

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Minna Koskinen, Elina Tanskanen ja Sari Laakkonen.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös

Jyväskylän kaupunki asiakumppaneineen
Asiamies: VT Tuomas Dahlström
sähköpostitse

Oikeudenkäyntimaksu Jyväskylän kaupunki asiakumppaneineen yhteisvastuullisesti, 270 euroa, laskutetaan myöhemmin (Tuomioistuinmaksulaki 2 § ja 6 § sekä oikeusministeriön asetus tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta)

Oikeudenkäyntimaksun määräämiseen saa vaatia oikaisua alla ilmenevällä tavalla.

Jäljennös maksutta

Keski-Suomen hyvinvointialue
sähköpostitse

Ohje oikeudenkäyntimaksua koskevan oikaisuvaatimuksen tekemiselle

Maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua maksun määränneeltä päätöksen esittelijältä kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä siten kuin hallintolaissa säädetään.

Oikaisuvaatimus toimitetaan Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA

Puhelinnumero: 029 56 42210

Faksi: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Puhelujen hintatiedot: 029 56 –alkuisiin numeroihin soittaessa
puheluista peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen
paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://tuomioistuimet.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus/fi/>